Civillieta Nr.C29373816

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2016.gada 11.jūlijā, Krāslavā

Daugavpils tiesas tiesnese G.Kusiņa

izskatīja rakstveida procesā civillietu apdrošināšanas akciju sabiedrības „BTA Baltic Insurance Company" maza apmēra prasība pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016.gada 5.februārī apdrošināšanas akciju sabiedrība „BTA Baltic Insurance Company" (turpmāk – AAS „BTA Baltic Insurance Company") iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk – SIA "Rīgas namu pārvaldnieks") par zaudējumu 395,43 *euro* piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2013.gada 3.aprīlī starp AAS "BTA Baltic Insurance Company", kā apdrošinātāju un AS „West kredit", kā apdrošinājuma ņēmēju, tika noslēgts īpašumu apdrošināšanas līgums, saskaņā ar kuru tika apdrošināts /pers. D/ dzīvoklis /numurs/daudzdzīvokļu namā /adrese/. Apdrošināšanas līgums tika noslēgts ar tā darbības laiku no 2013.gada 3.aprīļa līdz 2014.gada 31.martam, apdrošinot visus riskus, tai skaitā šķidruma vai tvaika noplūdes riskus. Apdrošināšanas līguma darbības laikā tika saņemts apdrošināšanas atlīdzības pieteikums, jo iestājies apdrošināšanas gadījums. Apdrošinātais dzīvoklis tika appludināts no kanalizācijas stāvvada, kā rezultātā dzīvoklim nodarīti bojājumi. Izdevumi, kas nepieciešami dzīvokļa atjaunošanai stāvoklī, kādā tas bija pirms appludināšanas, noteikti 650,64 *euro* apmērā. Izpildot savas saistības saskaņā ar īpašumu apdrošināšanas līgumu, ņemot vērā apdrošināšanas līgumā noteikto pašrisku 142,29 *euro* apmērā, atskaitot PVN daļu 112,92 *euro*, prasītājs izmaksāja cietušajai personai apdrošināšanas atlīdzību 395,43 *euro* apmērā par nekustamā īpašuma bojājumiem.

Dzīvokļa nopludināšana notika kanalizācijas stāvvada plīsuma dēļ. Kanalizācijas stāvvads ir kopīpašumam piederošā inženierkomunikācija. Atbildētājs, savlaicīgi neveicot kanalizācijas tehnisko pārbaudi (apskati) un nenodrošinot mājas kopīpašumā esošās daļas uzturēšanu un apsaimniekošanu, ir pieļāvis traucējumu dzīvokļa īpašniekam, tādejādi nodarot šī dzīvokļa īpašniekam zaudējumus. Izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, prasītājs saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu ir pārņēmis cietušā nekustamā īpašuma īpašnieka prasījuma tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

Pamatojoties uz Civillikuma 1773., 1775., 1759., 1779.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmo daļu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1) punktu, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam zaudējumus 395,43 *euro* un visus tiesāšanās izdevumus. Lūdz atzīt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no piespriestās zaudējuma summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Atbildētājs SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" 2016.gada 10.martā iesniedza tiesā paskaidrojumu, kurā norādīts, ka atbildētājs prasību neatzīst. Prasītājs nav pierādījis visus priekšnosacījumus, kas būtu par pamatu zaudējumu atlīdzināšanai. Prasītājs nav pierādījis atbildētāja prettiesisko darbību. Tā kā dzīvokļu īpašnieki nav snieguši finansējumu stāvvadu nomaiņai un tas ir bojājies, tad atbildētāja rīcība nav uzskatāma par prettiesisku. Atbildētājs ir veicis visas nepieciešamas darbības inženierkomunikāciju pārbaudei, apsekošanai, ko apliecina dzīvojamās ēkas /adrese/ vizuālās apsekošanas akts, no kura ir nepārprotami redzams, ka dzīvojamās ēkas kanalizācijas stāvvadi ir apmierinošā stāvoklī. Atbildētāja bija veikusi visas nepieciešamās darbības, savas pārvaldīšanas ietvaros.

Atbildētājs pieteica lūgumu civillietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{26}pants nosaka, ka tiesa lietu iztiesā tiesas sēdē, ja ir saņemts puses pamatots lūgums un tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Ja tiesa atsaka lūgumu iztiesāt lietu tiesas sēdē, to norāda spriedumā.

Atbildētājs nav pamatojis savu paskaidrojumā norādīto lūgumu noteikt lietas izskatīšanu tiesas sēdē, un tiesa nesaskata nepieciešamību lietas izskatīšanai mutvārdu procesā. Lietas izskatīšana rakstveida procesā neietekmē pušu tiesības izvirzīt atbildētājam iebildumus pret celto prasību vai prasītājam izvirzīt iebildumus pret atbildētāja paskaidrojumos norādītajiem apsvērumiem, līdz ar to arī atbildētāja norādītais, ka vēlas tiesas sēdi, nav vērtējams kā Civilprocesa likuma 74.pantā noteikto procesuālo tiesību un pienākumu aizskārums, jo lietas izskatīšana rakstveida procesā neierobežo pušu Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktās tiesības.

Līdz ar to atbildētāja izteikto lūgumu tiesa neatrod par tādu, kas dotu pamatu lietas noteikšanai izskatīšanai tiesas sēdē, līdz ar ko lūgums ir noraidīts un lietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā. 2016.gada 18.maijā pieņemts lēmums un pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2016.gada 11.jūlijā.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Lietā nepastāv strīds par to, ka 2013.gada 3.aprīlī starp prasītāju „BTA Insurance Company" SE (šobrīd AAS "BTA Baltic Insurance Company") kā apdrošinātāju un AS „WEST KREDIT" kā apdrošinājuma ņēmēju tika noslēgts īpašuma apdrošināšanas līgums, saskaņā ar kuru tika apdrošināts mājoklis /adrese/ ar apdrošināšanas periodu no 2013.gada 3.aprīļa līdz 2014.gada 31.martam. Apdrošināšanas līguma noslēgšanu apliecina apdrošināšanas polise Nr. /numurs/(lietas lapa 13).

Lietā nepastāv strīds arī par to, ka apdrošināšanas līguma darbības laikā 2014.gada 21.februārī notika apdrošinātā nekustamā īpašuma /adrese/, nopludināšana kanalizācijas stāvvada bojājuma dēļ. Minēto apliecina dzīvokļa īpašnieces /pers. D/ apdrošināšanas pieteikums apdrošinātājam un SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" 2014.gada 25.februāra pārstāves sastādītais akts par konstatētiem bojājumiem Nr.11-26/3790, kurā norādīts, ka nepieciešams 2,5 m^2 sienas un 0,8 m^2 griestu remonts, ko radījis kanalizācijas stāvvada bojājums. Minēto apsekošanas aktu parakstījis SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" iecirkņa vadītājs /pers. G/, namu pārzine /pers. H/, iecirkņa pārstāve /pers. I/ (lietas lapa 11).

Saskaņā ar sertificēta būvinženiera /pers. J/ (būvprakses sertifikāts Nr.20-6763) dzīvokļa /adrese/ zaudējumu aprēķinu izmaksu lietā Nr.IB2-LV33-06477_01-14, apstiprināto remonta darbu tāmi, izmaksas, kas nepieciešamas nekustamā īpašuma atjaunošanai, ir 650,64 *euro*, t.sk., pievienotās vērtības nodoklis 112,92 *euro* (lietas lapa 20).

Saskaņā ar īpašuma apdrošināšanas līgumu, ņemot vērā līgumā noteikto apdrošinātā pašrisku 142,29 *euro* no zaudējumiem un nodokli 112,92 *euro*, prasītājs izmaksāja cietušajai /pers. D/ apdrošināšanas atlīdzību 395,43 *euro* (lietas lapa 21.-22.).

Tiesa atzīst, ka ar minētiem pierādījumiem lietā ir pierādīts, ka prasītājam ir nodarīti zaudējumi izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā par apdrošinātā dzīvokļa appludināšanu.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

Lietā nav strīda par to, ka atbildētājs ir nekustamā īpašuma apsaimniekotājs, atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septītajai daļa, kas nosaka, ka valsts dzīvojamās mājas valdītāja vai pašvaldības pienākums ir pārvaldīt un apsaimniekot dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai.

No lietas materiāliem izriet, ka 2014.gada 18.martā un 2014.gada 30.jūlijā prasītājs nosūtījis SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" vēstules par zaudējumu 395,43 *euro* apmērā atlīdzību (lietas lapa 23., 25.).

No SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" 2014.gada 26.marta un 2014.gada 10.septembra atbildēm izriet, ka atbildētājs neatzīst prasītāja veikto zaudējumu aprēķinu.

Konkrētajā gadījumā prasītājs ir cēlis prasību par zaudējumu piedziņu no atbildētāja, kas radušies sakarā ar atbildētāja, kā nama apsaimniekotāja nepienācīgu pienākumu pildīšanu, tādējādi, lai noskaidrotu, vai ir iestājusies atbildētāja atbildība, jākonstatē, ka prasītājam ir nodarīti zaudējumi (Civillikuma 1770.-1792.pants), bijusi atbildētāja prettiesiska vainojama rīcība, darbība vai bezdarbība; pastāv cēloniskais sakars starp minēto rīcību un nodarītajiem zaudējumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis; 1770.pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Konstatējams, ka lietā pastāv strīds par atbildētāja vainu nekustamā īpašuma apliešanā.

Konkrētajā gadījumā tiesa atzīst par pierādītu atbildētāja bezdarbību Civillikuma 1779.panta izpratnē un pierādītu, ka nodarītajiem zaudējumiem nebija nejaušības raksturs sekojošu apsvērumu dēļ.

No lietas materiāliem pievienotā 2014.gada 25.februāra apsekošanas akta Nr.11-26/3790, izriet, ka telpu saliešanas iemesls ir kanalizācijas stāvvada bojājums.

2010.gada 28.septembra MK noteikumu Nr.905 "Kārtība, kādā tiek plānotas un organizētas ar dzīvojamās mājas renovāciju un rekonstrukciju saistītās darbības" 2.punkts nosaka, ka dzīvojamās mājas renovāciju vai rekonstrukciju plāno, organizē un pārrauga dzīvojamās mājas pārvaldītājs, lai nodrošinātu dzīvojamo māju pārvaldīšanas darbību izpildi.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta a) un d) apakšpunktos noteiktas obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības, saskaņā ar kurām ir obligāta – esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts un dzīvojamās mājas sanitārā apkope.

2010.gada 28.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām" 6.punkts skaidri noteic, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs. Šo noteikumu 13.punktā ir noteikts, ka reizi mēnesī veicama inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude apkures sistēmai, ūdensapgādes sistēmai un kanalizācijas sistēmai.

Izvērtējot minēto tiesību normu saturu secināms, ka tās ne tikai paredz pārvaldniekam veicamo pienākumu obligāto minimumu, paredzot, ka vizuālās pārbaudes veicamas vismaz reizi mēnesī, bet arī skaidri noteic pārvaldnieka pienākumu veikt tostarp kanalizācijas sistēmas tehnisko apsekošanu un apkopi. Lietā iesniegtajā 2013.gada 20.jūnija dzīvojamās ēkas vizuālās apsekošanas aktā norādīts, ka /adrese/ kanalizācijas stāvvadi ir apmierinošā stāvoklī, no kā secināms, ka laika posmā no 2013.gada 20.jūnija līdz 2014.gada 21.februārim, kad konstatēts bojājums, nekādas apsekošanas atbildētājs neveica. Komunikācijas bojājumi rodas laika gaitā, stāvvada bojājumu paredzēt un novērst bija atbildētāja, kā nama apsaimniekotāja, pienākums. Tādējādi, par nepamatotu atzīstami atbildētāja iebildumi, ka atbildētājs nevar būt atbildīgs par prasītājam nodarītajiem zaudējumiem. Kanalizācijas stāvvada plīsuma fakts konkrētajā gadījumā pats par sevi apliecina, ka atbildētājs nav pildījis minētajās tiesību normās noteiktos pienākumus, jo nekāda ļaunprātīga citu personu iejaukšanās un komunikācijas apzināta bojāšana konstatēta nav. Respektīvi, par pamatotu atzīstams prasītāja arguments, ka atbildētājs, nenodrošinot mājas kanalizācijas sistēmas uzturēšanu un apsaimniekošanu, nerīkojās atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, un nepietiekama savu pienākumu izpilde no atbildētāja puses ir cēloniskā saistībā ar kanalizācijas stāvvada plīsumu.

Līdz ar to tiesa izdara secinājumu, ka atbildētājs, apsaimniekojot minēto nekustamo īpašumu, veicis savus pienākumus tikai formāli, nepievēršot lielāku rūpību savu pienākumu pildīšanai, no kā izriet, ka atbildētāja bezdarbība ir pierādīta, jo, rīkojoties pēc labākās gribas un kā krietns saimnieks, tas ir, veicot mājas komunikāciju apsekošanu, atbildētājam bija visas iespējas nepieļaut lietā pierādīto kanalizācijas stāvvada bojājumu un zaudējumu nodarīšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1772.panta noteikumiem, jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums. Saskaņā ar Civillikuma 1786.pantu, novērtējot zaudējumus, jāievēro nevien galvenās lietas un tās piederumu vērtība, bet arī pametums, kas netieši nodarīts ar zaudējuma nesēju notikumu, un atrautā peļņa.

Tiesa atzīst par pierādītu un pamatotu prasītāja iesniegto remontdarbu tāmi, ņemot vērā, ka minēto tāmi sastādījis sertificēts būveksperts, atbilstoši atbildētāja sastādītajam aktam par salieto bojāto vietu platību, proti, sienai 2,5 kvadrātmetru platībā, griestiem 0,8 kvadrātmetru platībā (lietas lapa 11), pamatojoties uz ko sastādīta tāme par nodarītajiem zaudējumiem.

Saskaņā ar lietā iesniegto īpašuma bojājumu apskates protokolu (lietas lapa 17), 2014.gada 11.martā prasītāja izvēlēts eksperts SIA "Izitek" pārstāvis /pers. K/ ir apsekojis dzīvokli /numurs/, /adrese/, konstatējis bojājumus, un SIA „Izitek" sastādīja tāmi 2014.gada 12.martā saskaņā ar Latvijas būvnormatīvu LBN 501-06 "Būvizmaksu noteikšanas kārtība". Minēto tāmi (lietas lapa 20) 2014.gada 12.martā apstiprināja sertificēts būvinženieris /pers. J/ (sertifikāta Nr.20-6763), kas norādīts tāmē. Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja izvēlēto ekspertu kvalifikāciju un tāmes saturu.

Tiesa uzskata, ka lietā ir konstatēti visi zaudējumu atlīdzības prasībai nepieciešamie priekšnoteikumi - zaudējumu esamība, atbildētāja prettiesiski vainojama rīcība un cēloniskais sakars starp prettiesisku rīcību un zaudējumiem. Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami zaudējumi 395,43 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu atzīstamas tiesības prasītājam saņemt likumiskos 6 % no simta gadā no zaudējumu summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

No atbildētāja par labu prasītājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu piedzenami tiesas izdevumi 75,84 *euro* – valsts nodeva 71,14 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – 4,70 *euro*.

No atbildētāja par labu valstij saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu jāpiedzen papildus ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,15 *euro* apmērā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39., 41., 97., 193., 195., 250.^{25}pantu tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, par labu apdrošināšanas akciju sabiedrībai „BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas Nr.40103840140, zaudējumus 395,43 *euro* (trīs simti deviņdesmit pieci *euro* 43 centi) un tiesas izdevumus 75,84 *euro* (septiņdesmit pieci *euro* 84 centi), kopā 471,27 *euro* (četri simti septiņdesmit viens *euro* 27 centi), ieskaitot kontā Nr.LV59PARX0000978380022, AS „Citadele banka", bankas kods PARXLV22, maksājuma mērķis: IB2-LV33-06477/01-14.

Noteikt AAS „BTA Baltic Insurance Company" tiesības saņemt no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" sešus procentus gadā no summas 395,43 *euro* par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,15 *euro* (trīs *euro* 15 centi), ieskaitot kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C29373816.

Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksai, izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti par piedziņu valsts labā jāatsūta Daugavpils tiesas kancelejai, Lāčplēša ielā 19, Krāslavā, LV-5601, pretējā gadījumā piedziņa tiek nodota tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2016.gada 11.jūlija, Latgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese G.Kusiņa